

Ανωνυμοποιημένο κείμενο

Μετάφραση

C-745/23 – 1

Υπόθεση C-745/23 [Alenorik]ⁱ

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

5 Δεκεμβρίου 2023

Αιτούν δικαστήριο:

Riigikohus (Ανώτατο Δικαστήριο, Εσθονία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

4 Δεκεμβρίου 2023

Αναιρεσείουσα:

Maksu- ja Tolliamet

Αναιρεσίβλητη:

UT

ΔΙΑΤΑΞΗ

... [παραλειπόμενα]

Υπόθεση Διοικητική παράβαση εκ μέρους της UT, επιβολή κυρώσεως δυνάμει του άρθρου 69, παράγραφος 1, του Tolliseadus (τελωνειακού νόμου)

... [παραλειπόμενα]

ΔΙΑΤΑΚΤΙΚΟ

1. Υποβάλλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης το ακόλουθο ερώτημα προς έκδοση προδικαστικής αποφάσεως: Πώς πρέπει να καθοριστεί η συναλλαγματική ισοτιμία βάσει της οποίας διαπιστώνεται

ⁱ Η ονομασία που έχει δοθεί στην παρούσα υπόθεση είναι πλασματική. Δεν αντιστοιχεί στο πραγματικό όνομα κανενός διαδίκου.

η αξία ρευστών διαθέσιμων κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 2018/1672 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όταν πρόκειται για νόμισμα του οποίου η συναλλαγματική ισοτιμία δεν δημοσιεύεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα;

2. ... [παραλειπόμενα] [αναστολή της διαδικασίας]

ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Εξωδικαστική διαδικασία

- 1 Στις 13 Ιανουαρίου 2023, η Maksu- ja Tolliamet (φορολογική και τελωνειακή αρχή, Εσθονία) (ΜΤΑ, στο εξής επίσης: διοικητική αρχή) εξέδωσε πρακτικό διοικητικής παραβάσεως που αφορούσε την UT. Σύμφωνα με αυτό, την ίδια μέρα, η ενδιαφερόμενη διέσχισε πεζή μαζί με την κόρη της MM τα σύνορα μεταξύ της Ρωσικής Ομοσπονδίας και της Δημοκρατίας της Εσθονίας μέσω του συνοριακού σημείου διελεύσεως Narva. Κατά τη διέλευση των συνόρων επέλεξε την πράσινη δίοδο, δηλώνοντας με τον τρόπο αυτόν ότι δεν μετέφερε εμπορεύματα υποκείμενα σε δήλωση ή ότι η ποσότητά τους δεν υπερέβαινε τα επιτρεπόμενα από τον νόμο όρια. Κατά τον έλεγχο των ταξιδιωτών που διενεργήθηκε, βρέθηκαν στις τσέπες της, κάτω από την επένδυση των ρούχων της και κάτω από την επένδυση της κουκούλας του πανωφοριού της συνολικά 500 000 ουκρανικές Hrywnja (χρύνια) σε ρευστά διαθέσιμα.
- 2 Κατά το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 2018/1672 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018 ... [παραλειπόμενα], μεταφορείς που μεταφέρουν ρευστά διαθέσιμα αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των 10 000 EUR δηλώνουν τα εν λόγω ρευστά διαθέσιμα στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους μέσω του οποίου εισέρχονται ή εξέρχονται από την Ένωση και τα καθιστούν διαθέσιμα προς έλεγχο. Προκειμένου να μετατρέψει σε ευρώ την αξία των 500 000 ουκρανικών χρύνια, τις οποίες είχε μαζί της η UT, η διοικητική αρχή βασίστηκε στη δημοσιευθείσα στην ιστοσελίδα www.xe.com συναλλαγματική ισοτιμία και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η αξία των εν λόγω ρευστών διαθέσιμων κατά την ημέρα της διελεύσεως των συνόρων ανερχόταν σε περίπου 12 565 ευρώ. Επομένως, το χρηματικό αυτό ποσό έπρεπε να δηλωθεί σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 2018/1672.
- 3 Στην ένστασή της, η ενδιαφερόμενη δήλωσε ενώπιον της διοικητικής αρχής ότι τα ρευστά διαθέσιμα που βρέθηκαν πάνω της δεν της ανήκαν και ότι αγνοούσε παντελώς την υποχρέωση δηλώσεως του ποσού των ρευστών διαθέσιμων. Τα ρευστά διαθέσιμα ανήκαν στον RR, Ουκρανό υπήκοο, ο οποίος διαμένει στην Εσθονία και δεν μπορούσε να διαχειριστεί τα χρήματά του λόγω του πολέμου. Για τον λόγο αυτόν, ζήτησε από την κόρη της ενδιαφερόμενης να μεταφέρει τα ρευστά διαθέσιμα στην Εσθονία. Κατά την αναζήτηση της συναλλαγματικής ισοτιμίας των ουκρανικών χρύνια, ο RR διαπίστωσε μέσω της διαδικτυακής πύλης www.tavid.ee ότι δεν απαιτείτο καμία δήλωση, δεδομένου ότι η αξία των ρευστών διαθέσιμων ήταν μικρότερη των 10 000 ευρώ. Μετέφερε την εν λόγω

πληροφορία στην κόρη της UT, η οποία ενημέρωσε συναφώς την ενδιαφερόμενη. Η ενδιαφερόμενη δεν είχε την πρόθεση να εισάγει παρανόμως στην Εσθονία τις 500 000 ουκρανικές χρύβνια. Είχε κρύψει τα χρήματα κάτω από τα ρούχα της φοβούμενη μήπως την κλέψουν.

- 4 Με απόφαση της 13ης Φεβρουαρίου 2023, η διοικητική αρχή επέβαλε σε βάρος της UT πρόστιμο ύψους 150 μονάδων προστίμου, ήτοι 600 ευρώ, λόγω μη δηλώσεως ρευστών διαθεσίμων σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 1, του Tolliseadus (τελωνειακού νόμου, στο εξής: TS). Πέραν αυτού, η διοικητική αρχή αποφάσισε να δημεύσει τις μη δηλωθείσες 500 000 ουκρανικές χρύβνια βάσει του άρθρου 78, παράγραφος 1 του TS και του άρθρου 83, παράγραφοι 2 και 6 του Karistusseadustik (ποινικού κώδικα, στο εξής: KarS). Η διοικητική αρχή αιτιολόγησε την απόφασή της συνοπτικά ως ακολούθως.
- 5 Η UT διέπραξε εκ προθέσεως διοικητική παράβαση σύμφωνα με το άρθρο 69, παράγραφος 1, του TS. Δεν δήλωσε το ποσό των 500 000 χρύβνια ούτε κατά τη διέλευση των συνόρων ούτε ενημέρωσε τους τελωνειακούς υπαλλήλους αργότερα, πριν από την έναρξη του τελωνειακού ελέγχου ότι είχε κρύψει στα ρούχα της τα ρευστά διαθέσιμα που έπρεπε να δηλωθούν. Επομένως, τα έκρυψε προκειμένου να μην μπορούν να βρεθούν κατά τον τελωνειακό έλεγχο.
- 6 Η ενδιαφερόμενη είχε κάθε δυνατότητα να ενημερωθεί αναλυτικά σχετικά με τις διατάξεις που αφορούν τη δήλωση των ρευστών διαθεσίμων. Αυτό θα μπορούσε να γίνει τηλεφωνικά, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή απευθυνόμενη στον τελωνειακό υπάλληλο στο συνοριακό σημείο διελεύσεως. Στον ιστότοπο της MTA (www.emta.ee) υπάρχουν δημοσιευμένες πληροφορίες σχετικά με τη δήλωση ρευστών διαθεσίμων, οι οποίες είναι διαθέσιμες και στη ρωσική γλώσσα. Μέσω της εν λόγω ιστοσελίδας είναι εύκολο να διαπιστωθεί ότι το ποσό που πρέπει υποχρεωτικώς να δηλωθεί ξεκινά από τις 10 000 ευρώ. Στις περιπτώσεις στις οποίες η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δεν καθορίζει τη συναλλαγματική ισοτιμία ενός νομίσματος, αυτή μπορεί να ανευρεθεί στην ιστοσελίδα www.xe.com. Οι συναλλαγματικές ισοτιμίες που χρησιμοποιούνται σπανιότερα μπορούν να αναζητηθούν στην ιστοσελίδα της κεντρικής τράπεζας που εκδίδει το νόμισμα (π.χ. bank.gov.ua για τις ουκρανικές χρύβνια).

Διαδικασία ενώπιον του πλημμελειοδικείου

- 7 Ο συνήγορος προσέβαλε την απόφαση της διοικητικής αρχής και ζήτησε από το πλημμελειοδικείο την περάτωση της διαδικασίας της διοικητικής παραβάσεως. Επικουρικώς, ζήτησε τη μείωση της ποινής σε βάρος της UT, την άρση της δημεύσεως και την επιστροφή των κατασχεθέντων ρευστών διαθεσίμων στην ενδιαφερόμενη.
- 8 Το Viru Maakohtus (πλημμελειοδικείο Viru, Εσθονία) έκανε εν μέρει δεκτή την προσφυγή του συνηγόρου και με απόφαση της 28ης Απριλίου 2023, ακύρωσε την απόφαση της διοικητικής αρχής κατά το μέρος που αφορούσε τη δήμευση και την κύρωση. Με νέα απόφαση, το δικαστήριο επέβαλε σε βάρος της UT πρόστιμο

ύψους 100 μονάδων προστίμου, ήτοι 400 ευρώ. Το πλημμελειοδικείο ακύρωσε τη δήμευση των 500 000 ουκρανικών χρύβνια που είχαν κατασχεθεί ως αποδεικτικά στοιχεία και τα επέστρεψε στην UT. Το σκεπτικό του δικαστηρίου μπορεί να συνοψιστεί ως ακολούθως.

- 9 Στις 13 Ιανουαρίου 2023, η UT εισήλθε στη Δημοκρατία της Εσθονίας από τη Ρωσική Ομοσπονδία, χωρίς να δηλώσει τις 500 000 ουκρανικές χρύβνια που μετέφερε σε ρευστά διαθέσιμα, η αξία των οποίων ανερχόταν κατά το χρονικό εκείνο σημείο στα 12 565 ευρώ. Μόνον αφότου ξεκίνησε ο έλεγχος, η UT ενημέρωσε προφορικά τους τελωνειακούς υπαλλήλους ότι επιθυμούσε να δηλώσει τα ρευστά διαθέσιμα, ωστόσο ήταν πολύ αργά για να το πράξει κατά το χρονικό εκείνο σημείο, δεδομένου ότι είχε ήδη δηλώσει ότι δεν είχε εμπορεύματα προς δήλωση, έχοντας επιλέξει την πράσινη δίοδο κατά τη διέλευση των συνόρων. Αμφισβητείται αν η UT γνώριζε ότι έπρεπε να δηλώσει την ποσότητα των ρευστών διαθεσίμων που μετέφερε και αν οι 500 000 χρύβνια της ανήκαν.
- 10 Ο ισχυρισμός της UT ότι αγνοούσε παντελώς την υποχρέωση δηλώσεως των ρευστών διαθεσίμων που μετέφερε δεν μπορεί να γίνει πιστευτός. Σύμφωνα με την έκθεση έρευνας, τα ρευστά διαθέσιμα ανευρέθηκαν στις τσέπες της, κάτω από την επένδυση των ρούχων της και κάτω από την επένδυση της κουκούλας του πανωφοριού της. Η απόκρυψη των ρευστών διαθεσίμων που έπρεπε να δηλωθούν πριν από τον τελωνειακό έλεγχο επιβεβαιώνει ότι η UT γνώριζε την υποχρέωση δηλώσεως των ρευστών διαθεσίμων άνω των 10 000 ευρώ που μετέφερε κατά τη διέλευση των συνόρων. Η UT διέπραξε εκ προθέσεως τη διοικητική παράβαση που προβλέπεται στο άρθρο 69, παράγραφος 1, του TS.
- 11 Ο μάρτυρας RR δήλωσε στο δικαστήριο ότι ζήτησε από την UT και την κόρη της να μεταφέρουν τα ρευστά διαθέσιμα στην Εσθονία και να του τα παραδώσουν, καθώς ο ίδιος δεν μπορούσε λόγω του πολέμου στην Ουκρανία να διαχειριστεί τα χρήματά του. Είχε αποκτήσει τα χρήματα αυτά ενόσω ζούσε στην Ουκρανία από τη δραστηριότητά του ως επιχειρηματίας. Αναζητώντας την ισοτιμία της χρύβνια στα ανταλλακτήρια συναλλάγματος, ο RR διαπίστωσε ότι δεν υπήρχε υποχρέωση δηλώσεως των 500 000 χρύβνια, καθώς η αξία τους ήταν μικρότερη των 10 000 ευρώ. Μετέφερε την εν λόγω πληροφορία στην κόρη της UT. Το δικαστήριο διαπίστωσε ότι δεν είχε λόγο να αμφισβητήσει την κατάθεση του μάρτυρα και ότι, συνεπώς, τα μη δηλωθέντα ρευστά διαθέσιμα ανήκαν στον RR.

Αίτηση αναιρέσεως

- 12 Η διοικητική αρχή προσέβαλε την απόφαση του πλημμελειοδικείου και ζητεί την αναίρεση της αποφάσεως αυτής και την εκτέλεση της αποφάσεως της διοικητικής αρχής και επικουρικώς την αναπομπή της υποθέσεως της διοικητικής παραβάσεως στο πλημμελειοδικείο προκειμένου να εκδικαστεί εκ νέου.

Υπόμνημα επί της αιτήσεως αναιρέσεως

- 13 Ο συνήγορος της ενδιαφερόμενης ζητεί να επικυρωθεί η απόφαση του πλημμελειοδικείου και να απορριφθεί η αίτηση αναιρέσεως.

Γραπτή ερώτηση από το Riigikohus (Ανώτατο Δικαστήριο, Εσθονία)

14 Το Riigikohus (Ανώτατο Δικαστήριο) υπέβαλε στη διοικητική αρχή σύμφωνα με το άρθρο 173¹, παράγραφος 1, του Väärteomenetluse seadustik (νόμου περί της διαδικασίας αναφορικά με τις διοικητικές παραβάσεις) τα ακόλουθα ερωτήματα:

1. Σε ποια νομική βάση (παρακαλείσθε να αναφέρετε τη συγκεκριμένη νομική πράξη και τη διάταξή της) στηρίζεται η ΜΤΑ προκειμένου να προβεί στη μετατροπή της αξίας της ουκρανικού χρύβνια σε ευρώ σύμφωνα με τη δημοσιευθείσα στην ιστοσελίδα www.xe.com συναλλαγματική ισοτιμία;

2. Από πού μπορεί πρόσωπο που διασχίζει τα σύνορα να αντλήσει πληροφορίες σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία, στην οποία στηρίζεται η ΜΤΑ για τη μετατροπή της ουκρανικής χρύβνια σε ευρώ;

3. Έχει η ΜΤΑ την άποψη ότι ένα άτομο μέσης αντιλήψεως έχει πρόσβαση στην πληροφορία ότι η μετατροπή της αξίας της ουκρανικής χρύβνια σε ευρώ βασίζεται στα στοιχεία που υπάρχουν στην ιστοσελίδα www.xe.com;

Απάντηση της διοικητικής αρχής

15 Κατά τη μετατροπή νομίσματος προκειμένου να καθοριστεί η δασμολογητέα αξία, η ΜΤΑ βασίζεται στο άρθρο 53 του κανονισμού 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2013 (ενωσιακός τελωνειακός κώδικας), καθώς και στα άρθρα 48 και 146 του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447 της Επιτροπής, της 24ης Νοεμβρίου 2015. Στην περίπτωση νομισμάτων, η συναλλαγματική ισοτιμία των οποίων δεν δημοσιεύεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, η διοικητική αρχή χρησιμοποιεί την ιστοσελίδα www.xe.com, η οποία έχει επιλεγεί σύμφωνα με την πρακτική και τις προτιμήσεις άλλων κρατών μελών.

16 Πρόσωπο που εισέρχεται στην Εσθονία από χώρα εκτός ΕΕ με ρευστά διαθέσιμα, υποχρεούται να ενημερώνεται εκ των προτέρων σχετικά με τις τελωνειακές διαδικασίες που συνδέονται με τη διέλευση των συνόρων, τόσο στη χώρα προελεύσεως όσο και στη χώρα προορισμού. Το πρόσωπο που διέρχεται τα σύνορα έχει εύλογες δυνατότητες προς τούτο. Πληροφορίες σχετικά με την υποχρέωση δηλώσεως ρευστών διαθέσιμων μπορούν να ανευρεθούν, για παράδειγμα, στην ιστοσελίδα της ΜΤΑ, καθώς και σε φυλλάδια στην εσθονική και στη ρωσική γλώσσα, τα οποία διανέμονται στα σημεία διελεύσεως των συνόρων καθώς και σε πίνακες πληροφοριών. Σε περίπτωση που το πρόσωπο που διέρχεται από τα σύνορα δεν έχει διευκρινίσει τις λεπτομέρειες ως προς την εισαγωγή ή την εξαγωγή ρευστών διαθέσιμων πριν από τη διέλευση των συνόρων, μπορεί να επιλέξει την κόκκινη δίοδο στο σημείο διελεύσεως των συνόρων, όπου σε συνεργασία με τον τελωνειακό υπάλληλο θα αποφασιστεί αν απαιτείται δήλωση των ρευστών διαθέσιμων.

ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Δίκαιο της Ένωσης

- 17 **Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1672 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23 Οκτωβρίου 2018, σχετικά με τους ελέγχους ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται ή εξέρχονται από την Ένωση και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1889/2005:**

«...

Άρθρο 1

Αντικείμενο

Ο παρών κανονισμός προβλέπει τη θέσπιση συστήματος ελέγχων όσον αφορά τα ρευστά διαθέσιμα που εισέρχονται ή εξέρχονται από την Ένωση, με σκοπό τη συμπλήρωση του νομικού πλαισίου για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας που προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2015/849.

...

Άρθρο 3

Υποχρέωση δήλωσης συνοδευόμενων ρευστών διαθεσίμων

1. Μεταφορείς που μεταφέρουν ρευστά διαθέσιμα αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των 10 000 EUR δηλώνουν τα εν λόγω ρευστά διαθέσιμα στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους μέσω του οποίου εισέρχονται ή εξέρχονται από την Ένωση και τα καθιστούν διαθέσιμα προς έλεγχο. Η υποχρέωση δήλωσης ρευστών διαθεσίμων θεωρείται ότι δεν έχει εκπληρωθεί αν οι παρεχόμενες πληροφορίες είναι ανακριβείς ή ελλιπείς ή αν τα ρευστά διαθέσιμα δεν καθίστανται διαθέσιμα προς έλεγχο.

...»

- 18 **Κανονισμός (ΕΕ) 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2013, για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα:**

«...

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Μετατροπή νομισμάτων και προθεσμίες

Άρθρο 53

Μετατροπή νομίσματος

1. Οι αρμόδιες αρχές δημοσιεύουν και/ή κοινοποιούν μέσω του Διαδικτύου τις τιμές συναλλάγματος που εφαρμόζονται όταν η μετατροπή νομισμάτων είναι απαραίτητη για έναν από τους ακόλουθους λόγους:

- α) τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της δασμολογητέας αξίας των εμπορευμάτων εκφράζονται σε νόμισμα άλλο από αυτό του κράτους μέλους στο οποίο προσδιορίζεται η δασμολογητέα αξία,
- β) απαιτείται η ισοτιμία του ευρώ σε εθνικό νόμισμα για τον καθορισμό της δασμολογικής κατάταξης των εμπορευμάτων και του ποσού του εισαγωγικού ή εξαγωγικού δασμού, συμπεριλαμβανομένων των κατώτατων αξιών των δασμών του κοινού δασμολογίου.

2. Εφόσον η μετατροπή του νομίσματος είναι αναγκαία για λόγους άλλους από αυτούς που αναφέρονται στην παράγραφο 1, η ισοτιμία του ευρώ σε εθνικό νόμισμα που εφαρμόζεται στο πλαίσιο της τελωνειακής νομοθεσίας καθορίζεται τουλάχιστον μία φορά ετησίως.

...»

- 19 Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2015/2447 της Επιτροπής, της 24ης Νοεμβρίου 2015, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής ορισμένων διατάξεων του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα:**

«...

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Μετατροπή του νομίσματος

Άρθρο 48

Διατάξεις για την τιμή συναλλάγματος που χρησιμοποιείται για τους δασμούς

(άρθρο 53 του κώδικα)

1. Η αξία του ευρώ, όταν απαιτείται σύμφωνα με το άρθρο 53 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κώδικα, καθορίζεται μία φορά το μήνα.

Η τιμή συναλλάγματος που πρέπει να χρησιμοποιείται είναι η τελευταία τιμή συναλλάγματος που καθορίζεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα πριν την προτελευταία ημέρα του μήνα και ισχύει κατά τη διάρκεια ολόκληρου του επόμενου μήνα.

Ωστόσο, εάν η τιμή που ισχύει στην αρχή του μήνα αποκλίνει άνω του 5 % από την τιμή που καθορίστηκε από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα πριν από την

15η ημέρα του ίδιου μήνα, η τελευταία αυτή τιμή ισχύει από την 15η και μέχρι τη λήξη του συγκεκριμένου μήνα.

2. Όταν η μετατροπή νομισμάτων είναι απαραίτητη για οποιονδήποτε από τους λόγους που αναφέρονται στο άρθρο 53 παράγραφος 2 του κώδικα, η αξία του ευρώ στα εθνικά νομίσματα που θα χρησιμοποιείται είναι η τιμή που έχει καθορίσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα κατά την πρώτη εργάσιμη ημέρα του Οκτωβρίου· η τιμή αυτή εφαρμόζεται με ισχύ από την 1η Ιανουαρίου του επόμενου έτους.

3. Τα κράτη μέλη μπορούν να διατηρούν αμετάβλητη την αξία σε εθνικό νόμισμα του καθορισθέντος σε ευρώ ποσού αν, κατά την ετήσια προσαρμογή, η μετατροπή του εν λόγω ποσού οδηγεί σε μεταβολή της αξίας σε εθνικό νόμισμα κατά ποσοστό μικρότερο από 5 %. Τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να στρογγυλοποιούν προς τα πάνω ή προς τα κάτω, στο πλησιέστερο δεκαδικό ψηφίο, το ποσό που προκύπτει από τη μετατροπή.

...

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Δασμολογητέα αξία των εμπορευμάτων

Άρθρο 146

Μετατροπή νομισμάτων για τον υπολογισμό της δασμολογητέας αξίας

(άρθρο 53 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κώδικα)

1. Σύμφωνα με το άρθρο 53 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κώδικα, οι ακόλουθες ισοτιμίες χρησιμοποιούνται για τη μετατροπή του νομίσματος για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας:

- α) η συναλλαγματική ισοτιμία που δημοσιεύεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, για τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ·
- β) η συναλλαγματική ισοτιμία που δημοσιεύεται από την αρμόδια εθνική αρχή ή, εάν η εθνική αρχή έχει ορίσει μια ιδιωτική τράπεζα για τους σκοπούς της δημοσίευσης της συναλλαγματικής ισοτιμίας, η ισοτιμία που δημοσιεύεται από την εν λόγω ιδιωτική τράπεζα, για τα κράτη μέλη των οποίων το νόμισμα δεν είναι το ευρώ.

2. Η συναλλαγματική ισοτιμία που πρέπει να χρησιμοποιείται σύμφωνα με την παράγραφο 1 είναι η ισοτιμία που έχει δημοσιευθεί την προτελευταία Τετάρτη κάθε μήνα.

Σε περίπτωση που δεν δημοσιεύθηκε ισοτιμία για την ημέρα αυτή, εφαρμόζεται η πιο πρόσφατα δημοσιευθείσα ισοτιμία.

3. Η συναλλαγματική ισοτιμία εφαρμόζεται για ένα μήνα, αρχής γενομένης από την πρώτη ημέρα του επόμενου μήνα.

4. Όταν δεν έχει δημοσιευθεί μια συναλλαγματική ισοτιμία, όπως αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2, η συναλλαγματική ισοτιμία που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για την εφαρμογή του άρθρου 53 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κώδικα καθορίζεται από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος. Η ισοτιμία αυτή πρέπει να αντανakλά την αξία του νομίσματος του οικείου κράτους μέλους όσο το δυνατόν περισσότερο.

...»

Εσθονικό δίκαιο

20 Tsiviilseadustiku üldosa seadus (νόμος περί του γενικού τμήματος του αστικού κώδικα)

«...

Άρθρο 48 Ορισμός του αντικειμένου

Ως αντικείμενο νοούνται τα πράγματα, τα δικαιώματα και άλλα περιουσιακά στοιχεία που μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο δικαιώματος.

...

Άρθρο 65 Αξία αντικειμένου

Ως αξία ενός αντικειμένου θεωρείται η συνήθης αξία του, εκτός αν προβλέπεται άλλως από τον νόμο ή δικαιοπραξία. Η συνήθης αξία ενός αντικειμένου είναι η μέση τοπική τιμή πωλήσεώς του (τιμή αγοράς).

...»

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΖΟΝΤΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

- 21 ... [παραλειπόμενα] Η επιβολή κυρώσεως σε βάρος της UT δυνάμει του άρθρου 69, παράγραφος 1, του TS προϋποθέτει, μεταξύ άλλων, τη διαπίστωση ότι η αξία των ρευστών διαθέσιμων κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 2018/1672 ... [παραλειπόμενα] των 500 000 ουκρανικών χρύνια, τις οποίες η UT εισήγαγε στην Εσθονία από τη Ρωσία, χωρίς να τις δηλώσει, ανερχόταν κατά το χρονικό σημείο τελέσεως της πράξεως τουλάχιστον σε 10 000 ευρώ. Το αν τούτο ίσχυε πράγματι, εξαρτάται από τη συναλλαγματική ισοτιμία που χρησιμοποιήθηκε ως βάση για τη μετατροπή των χρύνια σε ευρώ. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δεν δημοσιεύει τη συναλλαγματική ισοτιμία για την ουκρανική χρύνια. Στην υπόθεση της διοικητικής παραβάσεως δεν αμφισβητείται ότι ένας από τους λίγους παρόχους υπηρεσιών που αγόρασαν στην εσθονική αγορά χρύνια από ιδιώτες (η Tavid AS) το έπραξε σε συναλλαγματική ισοτιμία σύμφωνα με την οποία, η αξία των 500 000 χρύνια ήταν μικρότερη των

10 000 ευρώ. Ωστόσο, με βάση τη συναλλαγματική ισοτιμία που ήταν δημοσιευμένη στην ιστοσελίδα www.xe.com, την οποία αναφέρει η διοικητική αρχή, η ενδιαφερόμενη υπερέβη το όριο μεταφέροντας χρύβνια αξίας άνω των 10 000 ευρώ.

- 22 Δεδομένου ότι ούτε από το γράμμα των κρίσιμων κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ούτε από την υφιστάμενη ως τώρα νομολογία του Δικαστηρίου μπορούν να συναχθούν σαφή συμπεράσματα σχετικά με τον τρόπο ανευρέσεως της ορθής συναλλαγματικής ισοτιμίας στην υπό κρίση περίπτωση, το δικάζον τμήμα κρίνει ότι είναι σκόπιμο να υποβάλει αίτηση προδικαστικής αποφάσεως επί του ζητήματος αυτού. Ειδικότερα, το δικάζον τμήμα επισημαίνει τα ακόλουθα.
- 23 Ο κανονισμός 2018/1672 ... [παραλειπόμενα] αφορά την εποπτεία των ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται στην Ένωση ή εξέρχονται από αυτήν. Στο άρθρο 3 του εν λόγω κανονισμού θεσπίζεται η υποχρέωση δηλώσεως των ρευστών διαθεσίμων. Κατά την παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου, μεταφορείς που μεταφέρουν ρευστά διαθέσιμα αξίας ίσης ή μεγαλύτερης των 10 000 EUR δηλώνουν τα εν λόγω ρευστά διαθέσιμα στις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους μέσω του οποίου εισέρχονται ή εξέρχονται από την Ένωση και τα καθιστούν διαθέσιμα προς έλεγχο. Η υποχρέωση δηλώσεως ρευστών διαθεσίμων θεωρείται ότι δεν έχει εκπληρωθεί αν οι παρεχόμενες πληροφορίες είναι ανακριβείς ή ελλιπείς ή αν τα ρευστά διαθέσιμα δεν καθίστανται διαθέσιμα προς έλεγχο. Κατά το άρθρο 14 του προαναφερθέντος κανονισμού, κάθε κράτος μέλος θεσπίζει κυρώσεις που εφαρμόζονται στις περιπτώσεις μη συμμορφώσεως προς την υποχρέωση δηλώσεως συνοδευόμενων ρευστών διαθεσίμων όπως προβλέπεται στο άρθρο 3. Μια τέτοια παράβαση τιμωρείται σύμφωνα με το εσθονικό δίκαιο δυνάμει του άρθρου 69 του TS, το οποίο προβλέπει ευθύνη για τη μεταφορά εμπορευμάτων ή ρευστών διαθεσίμων που πρέπει να δηλωθούν από χώρα εκτός ΕΕ ή από την Εσθονία προς χώρα εκτός ΕΕ, σε περίπτωση παραλείψεως της δηλώσεως των εμπορευμάτων ή των ρευστών διαθεσίμων (αν η αξία των μη δηλωθέντων ρευστών διαθεσίμων υπερβαίνει τα 40 000 ευρώ, η πράξη μπορεί να είναι ποινικά κολάσιμη σύμφωνα το άρθρο 391 του KarS).
- 24 Ωστόσο, ούτε στον κανονισμό 2018/1672 ούτε στον εκτελεστικό κανονισμό του (εκτελεστικός κανονισμός [ΕΕ] 2021/776 της Επιτροπής, της 11ης Μαΐου 2021) διευκρινίζεται η νομική βάση σύμφωνα με την οποία η αρμόδια αρχή κράτους μέλους πρέπει να καθορίσει τη συναλλαγματική ισοτιμία για το ξένο νόμισμα με το οποίο μεταφορέας εισέρχεται στο έδαφος της Ένωσης ή εξέρχεται από αυτό. Η διαδικασία μετατροπής σε ευρώ των ρευστών διαθεσίμων που μεταφέρονται σε ξένο νόμισμα μέσω των τελωνειακών συνόρων της Ένωσης δεν ρυθμίζεται ούτε στον τελωνειακό νόμο ούτε σε άλλον εθνικό νόμο.
- 25 Στην υπό κρίση υπόθεση διοικητικής παραβάσεως, η ενδιαφερόμενη εισήλθε στην Εσθονία μεταφέροντας ποσό 500 000 ουκρανικών χρύβνια σε ρευστά διαθέσιμα, το οποίο δεν δήλωσε στις αρμόδιες αρχές. Βάσει της δημοσιευθείσας στην ιστοσελίδα www.xe.com συναλλαγματικής ισοτιμίας, η ΜΤΑ εκτίμησε την αξία των 500 000 ουκρανικών χρύβνια στις 13 Ιανουαρίου 2023 σε περίπου 12

565 ευρώ. Στην ερώτηση του δικάζοντος τμήματος σχετικά με τη νομική βάση στην οποία στηρίχτηκε η ΜΤΑ προκειμένου να προβεί στη μετατροπή της αξίας της ουκρανικής χρύβνια σε ευρώ σύμφωνα με τη δημοσιευθείσα στην ιστοσελίδα www.xe.com συναλλαγματική ισοτιμία, η διοικητική αρχή απάντησε ότι χρησιμοποιεί τη δημοσιευθείσα στην εν λόγω ιστοσελίδα ισοτιμία αναφορικά με τα νομίσματα, η συναλλαγματική ισοτιμία των οποίων δεν δημοσιεύεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Κατά την επιλογή της ιστοσελίδας, ελήφθησαν υπόψη η πρακτική και οι προτιμήσεις άλλων κρατών μελών. Η διοικητική αρχή δεν ανέφερε καμία νομική βάση, σύμφωνα με την οποία οι δημοσιευθείσες στην ιστοσελίδα www.xe.com συναλλαγματικές ισοτιμίες μπορούν να θεωρηθούν ως κρίσιμες από νομικής απόψεως.

- 26 Η διοικητική αρχή επεσήμανε ότι ο υπολογισμός της δασμολογητέας αξίας των ρευστών διαθεσίμων σε ξένο νόμισμα διέπεται από τον κανονισμό 952/2013 ... [παραλείπόμενα] για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (στο εξής: ΤΚ) και τον εκτελεστικό κανονισμό 2015/2447 της Επιτροπής ... [παραλείπόμενα] για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής ορισμένων διατάξεων του κανονισμού 952/2013 (στο εξής: κανονισμός εφαρμογής του ΤΚ). Κατά το άρθρο 1 του ΤΚ, ο κανονισμός αυτός καθορίζει τους γενικούς κανόνες και τα καθεστώτα που εφαρμόζονται στα εμπορεύματα που εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης ή εξέρχονται από αυτό. Η μετατροπή νομισμάτων ρυθμίζεται στο άρθρο 53 του κανονισμού, η παράγραφος 1 του οποίου προβλέπει ότι οι αρμόδιες αρχές δημοσιεύουν και/ή κοινοποιούν μέσω του Διαδικτύου τις τιμές συναλλάγματος που εφαρμόζονται όταν η μετατροπή νομισμάτων είναι απαραίτητη για έναν από τους ακόλουθους λόγους: α) τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της δασμολογητέας αξίας των εμπορευμάτων εκφράζονται σε νόμισμα άλλο από αυτό του κράτους μέλους στο οποίο προσδιορίζεται η δασμολογητέα αξία, ή β) απαιτείται η ισοτιμία του ευρώ σε εθνικό νόμισμα για τον καθορισμό της δασμολογικής κατάταξης των εμπορευμάτων και του ποσού του εισαγωγικού ή εξαγωγικού δασμού, συμπεριλαμβανομένων των κατώτατων αξιών των δασμών του κοινού δασμολογίου. Κατά την παράγραφο 2, του εν λόγω άρθρου, εφόσον η μετατροπή του νομίσματος είναι απαραίτητη για λόγους άλλους από αυτούς που αναφέρονται στην παράγραφο 1, η ισοτιμία του ευρώ σε εθνικό νόμισμα που εφαρμόζεται στο πλαίσιο της τελωνειακής νομοθεσίας καθορίζεται τουλάχιστον μία φορά ετησίως.
- 27 Δεδομένου ότι ο έλεγχος των ρευστών διαθεσίμων που εισέρχονται στην Ένωση ή εξέρχονται από αυτήν διέπεται από τον ειδικό κανονισμό 2018/1672, το δικάζον τμήμα δεν έχει, κατ' αρχάς, πειστεί ότι θα ήταν σκόπιμο στο πλαίσιο του καθορισμού της προβλεπόμενης στο άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 2018/1672 υποχρέωσης να ληφθεί υπόψη ο γενικός κανόνας που αναφέρεται στην προηγούμενη σκέψη. Τούτο αντίκειται επίσης στο γεγονός ότι ο κανονισμός 2018/1672 δεν παραπέμπει σε καμία περίπτωση στην εφαρμογή του ΤΚ. Ούτε είναι σαφές αν τα ρευστά διαθέσιμα πρέπει να θεωρούνται ως εμπόρευμα κατά την έννοια του ΤΚ. Από το αν τα ρευστά διαθέσιμα αποτελούν εμπόρευμα εξαρτάται, μεταξύ άλλων, το αν –εφόσον γίνει δεκτό ότι ο ΤΚ τυγχάνει εφαρμογής– η μετατροπή ξένων νομισμάτων σε ευρώ πρέπει να διέπεται από το

άρθρο 53, παράγραφος 1, στοιχείο α', ή παράγραφος 2, του ΤΚ. Το άρθρο 53, παράγραφος 1, στοιχείο β', το οποίο αναφέρεται στη μετατροπή νομισμάτων για τη δασμολογική κατάταξη των εμπορευμάτων και τον καθορισμό του ποσού του εισαγωγικού ή του εξαγωγικού δασμού, δεν είναι πιθανώς κρίσιμο. Από τη δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 53, παράγραφος 1, στοιχείο α', ή παράγραφος 2, του ΤΚ εξαρτάται, ακολούθως, ποιες διατάξεις του κανονισμού εφαρμογής του ΤΚ πρέπει να μπορούν να θεωρηθούν ως κρίσιμες. Το άρθρο 48, παράγραφος 2, του κανονισμού εφαρμογής του ΤΚ αφορά τον καθορισμό της συναλλαγματικής ισοτιμίας του ευρώ για τους σκοπούς του άρθρου 53, παράγραφος 2, του ΤΚ και το άρθρο 146 τη μετατροπή νομισμάτων για τους σκοπούς του άρθρου 53, παράγραφος 1, στοιχείο α', του ΤΚ.

- 28 Ωστόσο, αν θεωρηθεί ότι η διαπίστωση σχετικά με το αν ένα ποσό ρευστών διαθέσιμων φτάνει το όριο της αξίας που καθορίζεται στο άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 2018/1672 αποτελεί μία από τις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 53, παράγραφος 1, στοιχείο α', του ΤΚ, η αρμόδια αρχή πρέπει να δημοσιεύει και/ή να κοινοποιεί μέσω του Διαδικτύου την ισχύουσα συναλλαγματική ισοτιμία. Σύμφωνα με το άρθρο 146, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού εφαρμογής του ΤΚ, το οποίο εξειδικεύει την εν λόγω διάταξη, προκειμένου για τη μετατροπή της αξίας του νομίσματος σε ευρώ προς τον σκοπό του υπολογισμού της δασμολογητέας αξίας, πρέπει να χρησιμοποιείται η συναλλαγματική ισοτιμία που δημοσιεύεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Στις περιπτώσεις στις οποίες η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δεν έχει δημοσιεύσει την απαραίτητη συναλλαγματική ισοτιμία, μπορεί να εφαρμοστεί το άρθρο 146, παράγραφος 4, πρώτη περίοδος, του κανονισμού εφαρμογής του ΤΚ. Η εν λόγω διάταξη προβλέπει ότι όταν δεν έχει δημοσιευθεί μια συναλλαγματική ισοτιμία, όπως αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2, η συναλλαγματική ισοτιμία που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για την εφαρμογή του άρθρου 53, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κώδικα καθορίζεται από το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος. Το άρθρο 146, παράγραφος 4, δεύτερη περίοδος, του κανονισμού εφαρμογής του ΤΚ, κατά το οποίο η ισοτιμία αυτή πρέπει να αντανakλά την αξία του νομίσματος του οικείου κράτους μέλους όσο το δυνατόν περισσότερο, είναι, πάντως, διφορούμενο. Εγείρει αμφιβολίες ως προς το αν η επίμαχη διάταξη δεν αποσκοπεί στο να ρυθμίσει τον καθορισμό της συναλλαγματικής ισοτιμίας που απαιτείται για τη μετατροπή νομίσματος τρίτης χώρας σε ευρώ, αλλά μόνον τη μετατροπή σε ευρώ νομίσματος κράτους μέλους που δεν έχει προσχωρήσει στη ζώνη του ευρώ.
- 29 Στην περίπτωση κατά την οποία είναι σκόπιμο να ληφθεί υπόψη το άρθρο 53, παράγραφος 2, του ΤΚ για τον καθορισμό της υποχρεώσεως δηλώσεως ρευστών διαθέσιμων, ήτοι ότι πρόκειται για μετατροπή νομίσματος για σκοπό διαφορετικό από τον προβλεπόμενο στο άρθρο 53, παράγραφος 1, του ΤΚ, το γράμμα της εν λόγω διατάξεως σύμφωνα με το οποίο, η ισοτιμία του ευρώ σε εθνικό νόμισμα¹

¹ Σ.τ.Μ.: Το γράμμα της εσθονικής αποδόσεως του άρθρου 53, παράγραφος 1, του ΤΚ, αποκλίνει από τη γερμανική γλωσσική απόδοση της εν λόγω διατάξεως. Ενώ στην εσθονική γλωσσική απόδοση γίνεται λόγος για «omavääring» («εθνικό νόμισμα»), στη γερμανική γλωσσική απόδοση γίνεται λόγος για «νόμισμα των κρατών μελών».

που εφαρμόζεται στο πλαίσιο της τελωνειακής νομοθεσίας καθορίζεται τουλάχιστον μια φορά ετησίως, προκαλεί σύγχυση. Η έννοια του εθνικού νομίσματος υποδηλώνει ότι η εν λόγω διάταξη διέπει επίσης μόνο τη μετατροπή σε ευρώ του νομίσματος κράτους μέλους που δεν έχει προσχωρήσει στη ζώνη του ευρώ και ότι ο κανόνας αυτός δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις στις οποίες το νόμισμα τρίτης χώρας μετατρέπεται σε ευρώ. Τούτο επιβεβαιώνεται έμμεσα και εκ του γεγονότος ότι σύμφωνα με το άρθρο 48, παράγραφος 2, του κανονισμού εφαρμογής του ΤΚ, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 53, παράγραφος 2, αυτού, οι συναλλαγματικές ισοτιμίες που δημοσιεύονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αποτελούν τη βάση για τη μετατροπή νομισμάτων.

- 30 Σύμφωνα με την εσθονική νομοθεσία, ήτοι σύμφωνα με το άρθρο 48 του Tsiviilseadustiku üldosa seadus (νόμου για το γενικό μέρος του αστικού κώδικα) (στο εξής: TsÜS), τα ρευστά διαθέσιμα αποτελούν αντικείμενα, καθώς ως αξία τους θεωρείται σύμφωνα με το άρθρο 65 του TsÜS, η συνήθης αξία τους, εφόσον δεν προβλέπεται άλλως από τον νόμο ή δικαιοπραξία. Η συνήθης αξία ενός αντικείμενου είναι η μέση τοπική τιμή πώλησεως. Για τον καθορισμό της μέσης τοπικής τιμής πώλησεως ξένου νομίσματος σε ευρώ είναι σκόπιμο να λαμβάνεται υπόψη η συναλλαγματική ισοτιμία στην οποία το ξένο νόμισμα μπορεί να ανταλλαχθεί σε ευρώ, ιδίως στην τοπική αγορά. Κατά κανόνα, τούτο αντανακλάται με μεγαλύτερη ακρίβεια στις συναλλαγματικές ισοτιμίες που δημοσιεύονται από τα ανταλλακτήρια συναλλάγματος για τη μετατροπή νομισμάτων. Σύμφωνα με τα στοιχεία που υπάρχουν στην ιστοσελίδα της Tavid AS, η ισοτιμία αγοράς της ουκρανικής χρύβνια στις 13 Ιανουαρίου 2023 ήταν 52,7. Βάσει της εν λόγω συναλλαγματικής ισοτιμίας, η αξία των 500 000 ουκρανικών χρύβνια ανερχόταν κατά την ημέρα της διελεύσεως των συνόρων στα 9 487,67 ευρώ.
- 31 Κατόπιν των ανωτέρω, το δικάζον τμήμα εκτιμά ότι είναι αναγκαίο προκειμένου να αποφανθεί επί της αιτήσεως αναιρέσεως που άσκησε η διοικητική αρχή να υποβάλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β' και τρίτο εδάφιο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. ... [παραλειπόμενα] [αναστολή της διαδικασίας]
- ... [παραλειπόμενα]